

Sy-li spěval,
Pilnje dželač,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Óerstwoč da.

Njeh ty spěval
Swěrnje dželač
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njeh ól khmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokrew će. P

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Budyschin

6. septembra 1925

Bautzen

Cížheč a naklad Ssmolerjez knihicízchczečnje a knihárnje sap. družst. s wobm. kuf. w Budyschinje.
Bułhadża lóždu žobotu a płaże na měsaz 15 slotych pjenježlow.

13. njedžela po svjatej Trojizy.

Seženje žw. Lukascha 10, 23—37.

„Hlačeže, kaf žo bjes žobu tak lubo maju“, tak hnedy w přenim czažu kchesczijanskeje zytkoje pohanjo sawołachu, hdžž na luboſzíwe živjenje kchesczanow hladachu. A hdžž nětk na naſche hrondadžebycze w domach a gmejnach hladam, móže žo tež hiſcheže prajiež: „Hlačeže, kaf žo bjes žobu tak lubo maju?“ Kchesczijanska róžička, brańska luboſcz, hiſcheže we kchesczanskich krajach? Abo je na tym, so dyrbi tón Knies na zyke kchesczijanstwo storžic, kaž tam w ſjewjenju žw. Jana na Ephesisku wožadu: „ja mam napsčeczino tebi, so twoju přeňschu luboſcz žy wopusčeczil? Je na tym, so žo ſapocžnje dopjelnicz, ſchtož je tón Knies wo poſledních czažach wěſcežil: „Dokelž neprawda žo budže roszylnicz, budže luboſcz w jich wjele woſtudnycz?“ Prajiež drje móžemny, tak daloko hiſcheže njeje. Rjanu kchesczijansku luboſcz hiſcheže namakaſch. Kaž žu tam starscht a džeczi žebi bjes žobu pschitkleni w luboſczi, tam w mandželſtvoje žo bjes žobu lubuja a čjeſcza, tam je žužod žukzodej ſ poſmož, a ſtrowy wophta a hlađa khoreho, mižionſtvo mjes pohanami, ſmutskowne mižionſtvo, Gustav-Adolfſſe towarzſtvo maju hiſcheže wjele pscheczelow. Tak tež je w ſwojej wožadze wudowa, kif žo wjele darow ja khudych a hubjenych tam a ſeni pschinježe, Bóh jej to ſaplacz. Tak žonſke towarzſtwa w luboſczi žo ſendu a woſpruja, so býchu wožadne khorych woſhladanje ſdžerželi a druhim ſi pomozh byli. Ale so by tuta bratska luboſcz hiſcheže wjetſcha byla a poſa wſchitkich žo namakała, to drje žebi žadacž móžemny. Ssebicznosc je wulka, hdžž czołwiek jeno žam na žo myſkli a rjeknje: hdžž ja jeno man, ſchto dha mje druhı ſtara. A to

je tak, dokelž je žo wera poſa jich wjele ſhubila. Hdžž je kchryſtuž we wutrobje, hdžž czołwiek pod tutym ſwojim kralom žluži, tam je jeho ſmyſlenje, kaž kchryſtužowe běſche. A tak je tón ſuborak, kaf ſwoje živjenje ſtajnje do žlužby druhich ſtaſik a na poſledk ſwoju ſwiatu frej w luboſczi ſi ſbožu wſchitkich pſchelitwaſ. Po nim je tež tón Samaritski jow cžinił. Tuž dži, a cžin tež ty ticho runja.

Budž kchryſtužowy a tak tón Samaritski. Twoja pýcha:

1. wóczko, kotrež muſu druhich widži;
2. nutroba, kotrež muſu druhich žobu ſacžuje, a
3. ruka, kotrež druhini w jich muſy pomha.

1. „Jaſko wón jeho wuſlada“, řeſa wo Samaritskim, jaſko tuteho hubjeneho wuſlada, kif wuſlekaný, ſranjený, poſmoriwy pſchi dresy ležesche, bě jemu jeho žel. Potajkim Samaritski mějeſche wóczko, kotrež ſi luboſczu na hubjeneho hladasche. Tak njebe poſa měſchnika a Levith. A tak tež njeje bohužel poſa jich wjele nětk. Woni njevidža hubjenſtvo woſolo žo, haj njechadža jo widžecz. Tich woeži hladaju jeno na jich woſhedaſtvo, na jich dželv a wužitk a wjeſele, a niz na hubjenſtvo a muſu bližſcheho, kotrehož maju husto wſchēdne woſolo žo. Tam bydli khuda žwózba ſi wjele džeczimi, kif žo maju ſi hubjenſtvo běžicž, a bliſko bohaty muž, kif ma wſchitk doſcž, ale žadyn dar bohateho khudeho njeſtvojeſeli. Tam je khuda, khroma žonſka w khudej khěži, ale ſchto dha na nju ſi wóczkom luboſcz hlađa? Tam je ſtara žona, kotrež niſko thich ſwojich wjaz nima, ale ſchto ju w luboſczi hlađa a wophta? Tam je mandželska, nětk khorowata a ſlabá, hdžž je žo we wójn-ſkim czažu — muž we wójnje — pſcheniatrowala, ale žu jej dom-

jazy s lubosezu pschikhileni, wožebje jejich mandželsski? Šak wjèle pschistupitovski i njemu wobali jeho raný a lini do nich woli a starých starskich, na kotrejchž njebudže žamo wot džecži s wóčkom luboseze hladane. A nětko hafle hubjeñstwo dale w ludu, pola věry bratrow, pola pohanow, schtó hlađa na tuthych khromych, žlepých, němotuchich, sabludžených, hanjených s wóčkom luboseze? Wjaz Samaritských w kózdej wžy, we wožadže, w kraju! Njech kózdy tola niz jeno na to živoje hlađa, ale tež na to, schtož je bližscheho. Njech tola kózdy wocži wocžini niz jeno sa krafnoſeze tutoho živeta, ale tež sa jeho nisu, žakoſez, hubjeñstwo. Srudžaze je, hdžž ſu bohacži, ſtrowi, ſbožowni žlepi ſa wšcho hubjeñstwo a potom pschindže powalenje, njemér a morkotanje we ludu. A ſak hafle potom, hdžž na Božu prawdu pschindže a dýrbja žlyſhcež ſ Samaritského erta: „Ja žym khudy byl, a ty njeſži mje nažycžil, ja žym uahi byl, a ty njeſži mje woblekaſ; pschetož schtož njeſſeze cžinili jenemu mjes thmi mojimi najmjeňšimi bratrami, to njeſſeze wž mi cžinili.“

Tuž budž Khrystužový a ſak Samaritski, kž ma wocži ſa nisu bližscheho. Ale tež:

2. cžopku wutrobu, tutu nisu ſobu ſacžuež. To je Samaritski cžinil. „Jaſko jeho wuhlada, rěka, bě jennu jeho žel!“ Něſch-nik bě jeho tež wuhladaſ, ale džesche nim. Levita bě tež tam pschischol, ale, jaſko jeho wuhlada, džesche nim na boſ. A hdžž bych ſo kózdeho praſheli, cžohodla ſy taſ nježmilný byl, by kózdy živoje wurčze měſ. Dha by prajíſ: Ja tuteho cžlowjeka njeſnajach, dha njemějach žaneje pschifluſhnoſeze jemu pomhacž; abo: ja njemějach khwile, dýrbjach khwatacž; abo: ja njemějach nicžo pschi ſebi, ſo móhlo jomu pomhacž. Ale prawe wotmoſtve-nje by bylo: ja njemějach žaneje wutroby ſa mojeho bližscheho, žaneje cžopleje, žmilneje wutroby, ale ſyntu, ſebicžnu wutrobu, kotař praji: kózdy je ſebi ſam najblížši. A tutu ſyntu, nje-žmilnu wutrobu ma tež dženžniſchi džen ſak někotry; ale ty tola niz, ſo ſo tež ſ tym wurčzis: ja nimam khwile, ſo ſa druhich staracž; abo: to mje nicžo njeſtara, druhý tu ſu, kž tu pschifluſhnoſeze i temu maju; abo: ja njeſnaju cžlowjeka, žym ſam khudy, mam ſo ſa tych mojich staracž. Ně, njech je twoja wutroba žmilna. Dha potom ſobu nisu bližscheho ſacžujes. Ty wěſch, schto rěka, khudy bhež, ſ wudowu bhež, njeſvože měč w domje abo na polach, khory ležecž, wožyrcený bhež, bjes Jeſuža bhež. Tich nusa je twoja nusa. A hdžž je cžlowjek kaž ty, je twój bližschi. Schtož je jeho potrjehilo, móhlo tež na tebje pschindž. A hdžž žym ſtrowy, hdžž je druhí khory; hdžž móžu ſo najjeſez, hdžž je druhí hľodny; hdžž mam draſtu, hdžž druhí teje tradacž dýrbji; hdžž mam tych živojich wokoło ſo, hdžž druhí pschi rovach pláka; hdžž mam psches wěru do Khrystuža měr a troſt a nadžiu wěčneho živjenja, hdžž je druhí we živojej njewěrje ſak njeſbožowny, ſak móhlo ſo Bohu ſlepje džakowacž, hacž ſo žym žniliſu a mojemu hubjenemu ſobucžlowjeku ſak wjèle pomham, hacž ſamóžu? Šak móhlo ſo živojeho ſboža ſwježelicž, hdžž nje-cham mojemu hubjenemu ſobucžlowjeku po móžnoſezi pomhacž? Ach, doſcz hubjeñſtwa, ale mało žmilnoſeze, haj woprawdžiteje žmilnoſeze, hdžž budže date niz ludži dla, niz živojeje cžescze dla, ale ſ wutrobu, ſo lubuju živojeho bližscheho jaſko ſam ſo, ſo ſa plácu mojemu Wótzej jeho lubočez, kotař wſchědnje wužívam. Tuž prožmý wſchitzh, kralo luboſče, daj nam tež tajku cžopku, žmilnu wutrobu, kotař wſchui cželnui a duchownu nisu ſobu ſa-čuje, ſo žym ſe Samaritskim ſa živojich, ſa druhich. „Ssy ty, luboſče, porucžila, ſo ſo mam ſobowacž, daj, ſo morwa duscha živa w luboſezi móhla ſtač, ſo tež luboſež wot ſo damy a ſo kózdy wě, schtó žym, ſo my jedyn narod mam ſa jeneho ſtejiny.“

3. Šak, ſo tež napožled ſo namaka ſwólniwa ruka, kotař rad pomha. Šak ſwólniwy je jow Samaritski pomhaſ. „Wón

wino; a ſběhnywſhi jeho na živoje ſkocžo wjedžeshe jeho do hospody a pytaſche jeho.“ Šak ſa luboſež! Samaritski njemýſli pſchi ſebi: ja chzu w blíſkej wžy pomož pytač a ludži ſon pō-žiacž, ně, ſampomha, połmormeſho ſ winom woſſhewi, jeho raný wobali, jeho na živoje ſkocžo ſadži a ſam pödla běži, a w hoſpodže ſo ſa njeho ſtara a potom hafle ſam na ſo myſli. Budž tež tajki Samaritski. Šsam bjer ſo po potrjebnoſezech tych khudých horje, ſam wopytaj khudých a troſchtui ſrudnych. Šsam ſtaj živoje dželo, živoje živjenje do žlužby ſboža a žohnowanja druhich w jich nisu. Tajke wutrobne paſſchonske dželbračeze ſe žlo-wom, ſ darom, haj tež ſ napominanjom je woli na jich raný, je wino, kotrež jich požylni, haj nowe doŵerjenje ſ Bohu ſbudži a teho druheho i njemu wobroeži. A wjeſelosz widžecž, kotař ſ tym pschihotujes, to „ſaplač ſ Boh“ žlyſhcež ſ jich erta a džakne žlyſh widžecž a wotkhorjenje khorheho, kotrehož ſy wopytal a nowe ſbože w domje, hdžž ſy wupomhaſ a nowu věru, hdžž ſy troſchtowal a itapominal, to je Boži dar, to je njebjefke woſſhewjenje ſa Samaritsku luboſež. Taſ masch měr wutroby, wſchak ſy to živoje cžiniſ, a jumu wěčznu ſbóžnoſež. „Hdžž ja žym, tam dýrbji mój žlužobník tež bhež“, je Jeſuž prajíſ. Tuž budž Khrystužový a ſ tym tón Samaritski, kž je luboſež wužywak a luboſež žněje ſa cžaſ a wěčnoſež. Hamjen.

S. w M.

Na žnjowu džaknu ſwježen (6. IX. 25).

Joel 3, 13b: „Žně ſu pschischte“.

Wjeſele na žnjach.

Hlóš: Džen ſhwaleſe Boha, Křeſcenjo! ic.

Žně ſaſho domoj ſhovali
žym lětža bohacže,
tuž ſ wutrobu žym wjeſoſi;
Bož Wóčzez miły je.

Je wužyw wobarnowaſ nam
pſched ſchfodu wótzow ſžy,
hdžž wodžiſ mróčzele je ſam
a wětrh pſchecželný.

Deschęz w prawem cžaſu dawashe
a kaſaſ ſlónzu je,
ſo na ſywy ſo lijeſchtaj
a róſtej thjeſchtaj.

Haj, wobaraſ je njeſedram,
ſo nimo cžehniſu,
hdžž horje ſkali i njebjefam
žym proſtwy ſ wutrobu.

Tež ſpodoſnq cžaſ wobradžaſ
je na žnjach i džekanju
a i njemu možy poſficiſaſ,
kž doſhahale ſu.

Tak dobročiſu wobkvedcžaſ
ſo ſnowa Wóčzez je
a jažnicž widomnje nam daſ
ſo ſlónzu miłoscze.

Tuž kěrluſch nowy ſanježym
džen ſ jemu wýſkajo
a džak a ſhwalbu woprujmy
ſo pſched nim rádujo! —

M. U.

Kak dživnje Boh tón Šenjés pomha!

(Kónz.)

Příči tým psychinidže jedyn s lódníkow na to, mlodej tohajzy, kotaž chyzíche wuleczecz, wołojanu rynežku k nosy psychiczinicz. Bot jeneho rosbiteho čołma běchu fruch wołaja wulhovási; tutón rosklepachu a napižachu, schtož nuſne a trébne, a wołwicu s tým nohu tohajzy. Vě tola móžno, so bu tuta tohajza wot morjakow někajeje lódže popadnjenia a s tým čłowjekam po-wjescz data wo tým; so na wotležanych, njehospodlívých Croset-kupach čłowjekojo na wumozjenje čzakachu. So by to tomu tak bylo, s tutej nadžiju dachu tohajzy leczež a wschitkich woczi hla-daschtej sa njej, dolhož ju widžachu — tak, kaž něhdyn Noah je s na-džiju shladowal sa holbjom, kotrehož wupóžla. Tola tuta na-džija snijesbožených, hžo wot wscheho spocžatka niz psche žylna, woszlabnu bóle a bóle, jako zo měžazh minychu a žana lódž na po-moz njepšchiplowa. Tola njepoſastachu, zo mutrnje a wutrobnje k Bohu modlicz, so by jim pomož póžlač a jich wumohł s mór-skeho jaſtwa. A hlejče, runje tamna tohajza dýrbjesche to býč, kotrež žebi Boh tón Šenjés wuswoli sa grát živojeje wumóžer-ſkeje ruki. Jich modlitwy běchu prawe a spodobne, dokelž bjes morfotanja a polne dwéry a tohodla, dokelž so njeběchu plapo-tarjo a powědarjo modlitwów ale tajzy, kotsiž zo s wutrobu, s hu-bomaj a se skutkom modlachu; se skutkom, t. r. woni žami wscho, schtož jim móžne, čzinjachu, so býču zo jich próstwou dopjeliſte. A tak dýrbi to pschezo býč, niz tak, so drje próstwou wuprajis, potom pač ruzi do klinu połožis, a niczo njecžinisch, čzakasch, so by Boh tón Šenjés runje tebi wscho k woli čziniš. To žlono: Budžce pač čzinjerjo živojich modlitwów a niz jenož powědarjo; s tým zo žami sjebacze. Czi wschy tam na Croset-kupach zo njej-žu sjebalí. —

Wóžom njedžel bě tak zo minyše w žamotnoſci ſkaliskow a morja. Tuž wohladachu daloko na morju płachtatu lódž. Nowa, živa nadžija npjelni hnýdom ſrudne wutroby, — tol niz na dolho. Wóž spósnachu, so zo lódž njebližesche, so nimo jědžesche. A dolho njetrajesche a bě zo psched jich wocžomaj do dalokoscze ſhubila. Město nadžije chyzíche zo nětk dwělowanje a ſadwělowa-nje ſtýlnych wutrobów smožowac. Tola njesadwělowachu! Njeſadwělowachu tež, jako jich hischeze dwójzy w psychichodnych mě-žazach w dalokosczi nimopkowaze lódže norichu. Bódze, kotrež ni-czo wo tým njewěžachu, so tam na Croset-kupach ſtýskaplni lu-dzo tſhepotajo na pschiblizenje lódzow čzakachu, wostachu rad-lubje ſdalene wot ſkalow tuthch puſtých ſupow a jědžechu daloko wołoko nich. — Budž jeno wołomiki w živojich myſlach tam njes-tuthmi snijesboženemi a hladaj s nimi sa lódzu, kotaž nimo jědže, a tý budžes hroſumiež někto wo tým, schto to rěka: živý býč a tola mręcz! —

Tak běchu tam dale živi w živojej žylsowpolnej, ſtruhlej žamotnoſci. Čželne a duchowne napinanje, njedožahaza zhyroba, a njewjedra, to wscho hromadže bě psche wjele ſa někotrych mjes-nimi. Skhorichu a ležachu tam bjes ſekarſkeje pomož a ſekarſtow. Bjes dživa, so někotsi tež wumrěchu. Kak dolho hischeze — a wschitkich potrjechi tutón dónit! Tole psched ſobu widžecz a niz ſadwělowac, to je wjele, to je rjekowſtwo wěrh! By tý byl tajki rjet?

Tohajzi běchu nětk dawno hžo ſupu wopuschczile. Nasběra-ných jeji bu mjenje a mjenje. Tola tu zo s nowa ſjewi: Hdyž nuſa najwjetſcha, Boža pomož najblížcha! Nimalo běchu jejia wschě ſjedžene, tu bližesche zo ke ſupje čzemna mróčzel. Wschitzu hladachu f njej. Cžim bóle zo bližesche, cžim bóle zo džiwachu: Čzemna mróčzel běchu statyžazh lomnow abo čzornych móbow abo čzornych rybacžlow. Tež tute pschileczachu, so býču, kaž

tohajzi, tu na ſupach lahnyle. Snijesbožených ſastarachu na dwaž měžazaj s zhyrobu, kotrež tucži w jejach a mlodych namaſachu. Dolhož móžno, ſběrachu jeja a ſhovachu je ſa psychichodne čzažy, a tuž mějachu wysche, hdyž čzorne rybacžki ſupu wopuschczichu. — Praj, njedopomni cže to na to, ſchtož pižane Marka 8, 8 a Matth. 15, 37: „Woni jědžichu pač a buchu nažyczeni a nabě-rachu ſbytknych frusckow žydom ſorbow.“? —

Běchu tam nětk hžo pjecž měžazow w žwojim jaſtwe, kotrehož nježmilny dohladowat bě morjo. Sažo bě žebi ſhoroſč někotre wopory žadača; a to žadyn džiw. Džiw wjele bóle to, ſo tam hischeze běchit; a to živi a to pschezo ſažo ſ nowa ſastarani, ſastarani po czelnym a po duchownym.

W ſaschežu, kotrež běchu wulhovac ſohli, bě tež biblij a byla. Kóžde ranje czittaſche prawidlař (Steuermann) ſi njeje někotre ſtam. — Kapitan bě pschi snijesboženju lódže ſmijerež namaſal; žolny běchu jeho pschi ſraženju ſi lódže ſtorhyle a jeho w ſymnym morju pohrjebale. — Tute biblijke hodžiny běchit snijesboženym kóžde ranje ſi nowa požyljenje, a ſi kóždej tajkej mutrnoſči bu jim ſpadotwaza nadžija ſažo požyljenja. — Njebež Boh tón Šenjés to wschitko derje čziniš, ſo ſi zhyrobu ſa cželo jim tež da zhyrobu ſa duschu? —

Čzorne rybaki běchu zo wotſalile. ſažo běchu tak daloko, ſo požlednje kuſki kuſzachu, ſo blědej ſmijereži do holeju wocžow wudžerachu. Tola, dokelž dowěru na Boha teho Šenjesa njespus-ſežichu, njewopuschczí Boh tón Šenjés jich, ſczini nowy džiw, da jim ſi nowa manna ſi njebjež. Pingnine abo tucžnaki ſo bližachu we njenalicžomnych czrjodach. Tucžnaki ſu ptaki tak wulke kaž rjana ſacžka, njemožeja pač lětacz, dokelž maja kripa-wej ſchidle; cžim ſépje pač móžeja płowac a zo nurječ. Gsu wožebje jara tucžne a kožuch ſi luthch hustych pjerjow woblecžene.

To bě džakovanie a wjeſelenje, to bě pilne dželanje a běha-nje! Po thžazach nasběrachu jejow, ſo býču je ſhovali ſa dalsche měžazh a tak měli jěſč, hdyž tucžnaki ſažo do dala. Tola niz jeno ſi jejem ſastarachu tute ptaki ſnijesbožených, ně, běchu jim wot Boha teho Šenjesa póžlane, jich tež ſastarac ſi druhim, schtož jara nuſne. Hacž runje běchu jara lutowali, běchu tola to ſi morja naſběrane drjewo pschetrjebali. Hžo běchu dýrbjeli něſhto njedžel bjes wochenja a tak bjes tepjenja býč! To bě dwójzy, trójzy ſle pschi wschej druhej nuſy a pschi wschém druhim wulkim trádanju! Nětk dobuchu žebi ſi běla tucžnakov tepidlo, kotrež jim na dolhi čaž dožahac. Po džezacžthžazach buchu ptaki, kotrež njemóžachu ſe živojich hnědow čzefnycz, morjene a jich běl a tuk hromadžene a tehorunja jich kožue ſi kožuchom ſi luthch pjer-kow. A čzohodla tež tute? Draſta bě dodžeržana, padasche jim ſi čžela; tuž hotowichu žebi ſi tuthch kožuchow druhu nowu a ſa wobſtejnoscze jara pschihodnu.

Nuſa zo wschelko huſa; nětk ſjewi zo jim, ſa cžo tamne wulhowane pschekončníki dobře. Želesne wobrucze tuthch maja, kaž cži ſnate, na jenym kónzu wschelko, pschi kotrež je žida abo druhe tkanje pschicžinjene. Tute želesne wobrucze buchu roſle-njene a tón kónz pschi ſlemku pschezo kónčojſt ſčinjenih kaž pola jehly, a tak mějachu zpyle ſhmane jehly a móžachu žebi nowu drastu ſchic. Ale hdže nicžow nabracz? To ſežahachu dodžer-žane nohajzy horje a wuzichu tak wołmu a bałmu ſa nicže a nimo toho ſtýjelza twjerdeje traw, kotrež tam roſcžesche. Tak ſch-i-jachu a naſchichu žebi, schtož trjebachu, njeh běchu cži tak ſi nowa ſwobolekani tež dživněho napohlada. —

Sſedny měžaz bě zo tak minył. Sſydom měžazow we tutym móřskim jaſtwe, kotrež ſtražowane wot ſtajne ſchumjaze-ho, ženje njedrěmazeho ſtražowarja, kotrehož njenio: morjo! Móžesch drje nětk trožku dorosumiež, schto to rěka!

Tucžnaki běchu kupy ſaſo wopuſtejile. Njech tež runje hłód njebrožeſche, bě tola zyke pschebywanje a žiwjenje tak nje-pſchihodne a ſrudne, jo hromadze ſ wjedrom bóle a bóle ſchłodniſe na ſnjeboženych ſkutkowasche; buchu bóle a bóle hubjenſchi; wó-žom ſ nich bě hižo ſemrělo; najwjaſy ſ nich bě khorowatych a ſo jenož tak někak po ſtakach wokolo wleczesche. A buchu-lí ſamionowe czrjodły ptakow pſchileczaſe, ſchtó wě, hacž by jim to wjele pomhalo! Wrozy jim bóle a bóle wotebjerachu; běchu hižo pſche-jara woflabnysli! —

Skończiſe bě nětk Bóh luby Anjes nutne proſtiwy ſnjebo-ženych wuſlyſhaſ. Wumózaza lódź pſchiplowa, jich wuſwobob-đicž ſe ſtyſka połneho jaſtwa. Na walskorybjaſej lódzi czinjachu wſcho, ſchtó mózne, ſa nich, hladachu jich pſcheczelniwje, jich ſa-starajo ſe wſchém, ſchtó muſne. Tuž ſo po čaſzu ſaſo ſhrabachu.

Lódź wjesesche jich k połnozy. Tam ſetka ſo ſ dwěmaj dru-himaj. Tutej wſaſtej ſnjeboženych ſobu na jeſbu do Alwstraſſe. Walskorybjaſa lódź wosta w tamnych kónčinach, ſo by dale walryby ſojila.

Tak bu 52 człowjekow wumóznych pſches ptaka. Boże pu-če ſu džiwnie puež! Sbožowny, ſbóžny tón, kotryž dužy po taj-lich puežach ſebi ſhola nadžiju a doveru do Boha! P. u. R. W.

Zyrkej a ſtat.

Stockholm! to je heſlo nětkle po wſchěch zyrfwinſkich now-nach a czarzopijach po zykej ſemi, a tež wſchě mózne druhe nowiny wjedža wo tutej konferenzy powědacž. Dženž tu někotre wažne ſłówka, kotrež mjes druhimi preſidenta wubjerkę evangeliſkich zyrfwujow, D. dr. Kapler, wupraji, wotmoſtwejo na powitanje ſchwediſkeho krala 19. augusta: „My wſchitzu ſacžuwanu, ſo ſhm pſchi wotewrjenju tuteje ſhwetoweje konferenzy ſa praktiſte — abo do ſkutka ſtajene — kſchecžijanſto wobdželeni na po-dawku, kotryž wulzy wažny ſa ſtaſiwy zyrfwuje. Na konziliu — zyrfwinej ſhromadžiſnje — w Rizaea, kotraž 1600 lětne wopo-minanie kſchecžijanstwa lětža džerži, to bě a wot tuteho niz wjazý, ſo by byla wuhotowana vefumeniſka — powſchitkowna — kſchecžijanska ſhromadžiſna tajfeho wobžaha kaž tuta . . . My chzemý dženža to, ſchtóz wopſchijecze a bohatſtwo kſchecžijan-ſkeje wěry, wutrjebacž ſa to, ſo dopjeljanty hłotwne nadawki, ko-trež nam naſtawaju ſe ſhromadneho žiwjenja w ſtacze a we ſjednoczeniu mjes ſobu a ſe ſhromadneho žiwjenja ludow mjes ſobu. My chzemý, ſo naſcha wěra ſkutkuje jako ſiwa móz. . . Kajkeho wuſpěcha naſche prózowanje ſměje, to njeveny, to tež my jako kſchecžijenjo njetrjebamý wjedžecž, to chzemý stroſchtini a ponižni tomu jenemu porucžiež, w kotrehož nijenje a ſlužbie ſo tu ſhromadžiſny. Dželo naſcheje konferenzy ſtawa ſo ſa zyky ſwět; pſchetož poſlednia roſrižaza pſchicžina wſchěch muſow czlo-wiectwa je wſchudžom ta ſama, mjenujzy ta, ſo ſu ſo ludzo ſdalili wot Boha.“ Poſyjecze wo džele konferenzy nam poſkaſuja, tak ſwěru a ſ kajkim napinanjom tam dželaja, ſo buchu hoſrſke czeže a nadawki tajfeho powſchitkowneho ſjessa pſchewinyl ſo dozpiili, ſo nam hižo ſ tuteho přenjeho poſpyta tež někto trajaze ſa dalsche czaržy wostanje. Dróbnischeho njech tež jenož naſwaž-niſcheho ſ tuteho wažneho džela podamý tež my tu w pſchihod-nych cziflach. — Tuta konferenza je nětk ſkonečena. Druha wulzy wažna ſhromadžiſna je ſo hnydom pſchisamkuſla, mje-nujzy „Poſchitkowna evangeliſko-lutherska konferenza“, a to we Oslo. Wo tutej nam wěſcze tam ſobu pſchebywazý ſerbſki farar tu dróbnischeho ſam powě.

R. W.

Wſchelke ſ bliſta a ſ daloka.

Dužy po puežu naſhonisich wſchelakeho, woſebje tež, hdyž to tak w ſchitworej rjadowni w želeſnicy jědžesch. Steji tam napi-ſane, ſo ſo njezmě ſe wosach nječo pſchedawacž; tola, to njeſa-džela, ſo to ežinja. Tak poſkieža młody mužſki ſ ſnjeuſkim wobra-ſom wuhotowane ſopjenko; njetrjebaſch je hnydom ſupiež, jenož do njeho poſladacž; je němſke, na nim ſteji něſchtō wo miſion-ſtwje a ſa miſionſtwo. Njevěſch=li, ſo je „Internationale Trak-tat=Gesellschaft“, naſkad ſa adventiſtom ſedniſeho dnja, ſnadž ſebi ſopjenko ſupiſh w měnjenju, ſo ſ tym něſchtō dobre ſa Anjeſowe miſionſtwo mjes pohaniami cziniſh. A kaž ſo to tu dužy po puežu ſtawasche, tak ſtawa ſo tež po domach. — Sajmaje ſu — njech tež husto dojež niz ſwježelaze — roſmoſtry wo zyrfwinſkich praſchenjach a naležnoſezach. Žiwaſc dyrbiſh ſo to husto, tak tam to wo wězach mudruja, ſotrež njeſnaja, ſ kotrýnž ſo njeſzu tež dróbnischo a hluſiſho ſaberaſli; wjele huſežiſho ſluſhiſh paſ ſhwaricž; a czechodla? Tohodla, dokelž ſo njeđowidža abo nočzeja dowidžecž, czechodla to a tamne muſne a czechodla to a tamne dženža hinač hacž pſched 10 lětami. Šwježelisich paſ ſo kóždy ras, hdyž wuſlyſhich někoho ſa zyrfke a wěru rěczeč ſi roſkudno-ſení a ſi wězywutojnoſežu a bjes džiwanja na hanjenja a roženja. A runje tak ſo ſwježelisich, hdyž wuſlyſhich roſkudne, njech tež jednore a krotke ſlowežko jednoreho mužika a žónki, ſotrež ſwedeži wo liboſeži a ſwěrje, kotraž wostanje na kóždy pad a wſchudžom Jeſuſowa. Š tehole wſchego, ſchtóz tak dužy po pue-žu naſhonimy, móžemý ſebi wjele ſobu wſacž domoj a móžemý wjele naſuſnuhcz ſa to, ſo buchym byli dužy po puežu jako kſhe-ſeſijenjo! —

Afrika ma na 130 million wobydlerjow. Š tutych je po-hanow 80 million a mohamedanow 40 million. Kſchecžijanow bydli jich tam na 10 million. Š tutych ſluscha jich 7 millionow ſ abežiniſkim, koptiſkim a romiſkim zyrfwjam; Čzi druzi ſu pſchiviskowarjo evangeliſkich zyrfwujow. Romiſka-katolſka zyrfek ſapocža w Afrizy ſ miſionſkim dželom kónz 15. lětſtotka, evan-geliſke zyrfwoje ſu ſ nim wo wjele poſdžiſho ſapocžale. Prěnjej protestantiſkej miſionaraj w Indiſtej, Ziegenbalg a Plütschau, běſhtaj namolwiaſloj ſ miſionkemu w Afrizy; na tole namolwje-nje poſtachu 1737 czeszý bratſja miſionara Jurja Schmidta do Afriki; tutón bě potajkim přeni miſionar evangeliſkeho wěryw-uſinacž w Afrizy. — Smi czitali, ſo miſioniske towarzſtwa Něm-ſkeje, tak tež naſche Sakſke, ſi tutym lětoni 1925 počinaju ſaſo ſi nowej možu tam dželacž pſchecžiwo pohanstwu a mohamedan-izmej. Alle to hebrſke woſowani, hdyž jich to tam hſchěze 120 millionow.

— Kac džiwnje Bóh tón Anjes pomha! Š ſkyſhini rad, ſo naſchi cžitarjo ſo wjeſzela na tutom powědańčku a ſo do zyka rad tež dleſche powědańčka naſcheho ſopjenka cžitaja. Tuž ſo ſamolwjamy, ſo bě tydženja — 23. augusta — poſtracžowanje ſmhlje wuwoſtało. Dženža móžecze netko cžim bóle ſebi wu-čitacž, tak džiwnje Bóh tón Anjes tym na tamnych njehoſpodli-wych ſupach pomhaſche. — Š dobom tu proſzymy wo to, ſo buchu ſo nam powědańčka abo podobne wudželfi, po móžnoſeži ori-gi-nalne, pſchipóžlaſe; ſmy rad ſwólniwi, je woſjewicz, jeli ſo ſo ſa naſche njeđelſke ſopjenko pſchihodža. ſarac Wyrgecž.